

Fason Piliç Üretiminde Tevkifat Yapılıp Yapılmayacağı

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	63611781-120.01.01.99[2022-53-8]-59225
Tarih	11.12.2023

T.C.

AFYONKARAHİSAR VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : E-63611781-120.01.01.99[2022-53-8]-59225

11.12.2023

Konu : Fason Piliç Üretiminde Tevkifat Yapılıp Yapılmayacağı

İlgi : 19 .10.2022 tarihli Özelge Talep Formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, ... Tic. San. A.Ş.'ye; üretim girdileri, yem ve benzeri unsurlar, adı geçen şirket tarafından karşılanmak üzere civcivlerin piliç haline getirilmesine yönelik fason işçilik hizmeti sunduğunuz, civcivlerin, 45 günlük bakımı yapıldıktan sonra büyütölüp piliç haline getirilerek söz konusu firmaya teslim edildiği belirtilerek, söz konusu faaliyetinizin ne şekilde vergilendirileceği ile fason işçilik bedeli adı altında düzenlediğiniz fatura bedelleri üzerinden, ilgili şirket tarafından gelir vergisi tevkifatı yapılıp yapılmayacağı hususunda Defterdarlığımızdan görüş talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 52 nci maddesinde, *"Zirai faaliyet; arazide, deniz, göl ve nehirlerde, ekim, dikim, bakım, üretme, yetiştirme ve ıslah yollarıyla veyahut doğrudan doğruya tabiattan istifade etmek suretiyle nebat, orman, hayvan, balık ve bunların mahsullerinin istihsalini, avlanmasını, avcılar ve yetiştiricileri tarafından muhafazasını, taşınmasını, satılmasını veya bu mahsullerden sair bir şekilde faydalanılmasını ifade eder.*

...

Yukarıda yazılı faaliyetlerin içinde yapıldığı işletmelere zirai işletme bu işletmeleri işleten gerçek kişilere (Adi şirketler dâhil), vergiye tabi olsun veya olmasınlar, çiftçi ve bu faaliyetler neticesinde istihsal olunan maddelere de mahsul denir.

Kollektif şirketlerle adi veya eshamlı komandit şirketler zirai faaliyetle iştigal etseler dahi çiftçi sayılmazlar. Zirai faaliyetle iştigal eden kollektif şirketlerin ortakları ile komandit şirketlerin komandite ortaklarının şirket kârından aldıkları paylar şahsi ticari kazanç hükmündedir.

..." hükmü yer almaktadır.

Mezkûr Kanunun 53 üncü maddesinde ise, *"Çiftçilerin elde ettikleri zirai kazançlar, bu kanunun 94' üncü maddesine göre hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilir. 54' üncü maddede yazılı işletme büyüklüğü ölçülerini aşan çiftçiler ile bir biçerdövere veya bu mahiyetteki bir motorlu araca veya on yaşına kadar ikiden fazla traktöre sahip olan çiftçilerin kazançları gerçek usulde (zirai işletme hesabı veya diledikleri takdirde bilanço esasına göre) tespit olunarak vergilendirilir...*

...

*Kazançları gerçek usulde vergilendirilmeyen çiftçiler, yazılı olarak vergi dairesinden istemde bulunmaları halinde izleyen vergilendirme dönemi başından, işe yeni başlayanlar, işe başlama tarihinden **itibaren gerçek usule geçebilirler.** 54 üncü maddede yazılı ölçüleri aşanlar müteakip vergilendirme dönemi başından itibaren gerçek usulde; gerçek usule tabi olanlardan bu ölçülerin altında kalanlar müteakip vergilendirme dönemi başından itibaren hasılatları üzerinden tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilirler.*

..." hükmüne yer verilmiştir.

Anılan Kanunun, "Vergi Tevkifatı" başlıklı 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) numaralı bendinde de, vergi tevkifatı yapmakla yükümlü kişi, kurum ve kuruluşlarca çiftçilerden satın alınan zirai ürünler ve hizmetler için yapılan ödemelerden tevkifat yapılacağı belirtilmiş ve tevkifat oranları, hayvan ve hayvansal ürünlerde %2, diğer zirai ürünlerde %4, ticaret borsalarında tescil ettirilerek satın alınan hayvan ve hayvansal ürünlerde %1, diğer zirai ürünlerde %2 ve diğer hizmetler için %4 olarak belirlenmiştir.

Öte yandan, Kanunun "İşletme Büyüklüğü Ölçüleri"ni düzenleyen 54 üncü maddesi kapsamında, kümes hayvanları ile ilgili işletme büyüklüğü ölçüsü belirlenmemiş olup, kümes hayvanları yetiştiriciliği faaliyetinden elde edilen zirai kazancın, Kanunun 94 üncü maddesine göre tevkifat yapılmak suretiyle vergilendirilmesi gerekmektedir.

Ancak, Defterdarlığımız kayıtlarının tetkikinden, 21.06.2019 tarihinden itibaren elektrik enerjisi üretimi faaliyeti yönünden gerçek usulde ticari kazanç, 01.09.2014 tarihinden itibaren ise kümes hayvanlarının yetiştirilmesi (tavuk, hindi, ördek, kaz ve beç tavuğu vb.) faaliyeti yönünden gerçek usulde zirai kazanç mükellefi olduğunuz anlaşılmıştır.

Ayrıca, 15.09.1995 tarihli ve 22405 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 188 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde, arazi sahiplerinin zirai faaliyete bilfiil iştirak etmeksizin üründen pay almak suretiyle yaptıkları

kiralama hizmetleri hariç olmak üzere, çiftçilerin zirai işletmelerini, tarımsal alet ve makinalarını kiralamaları veya çiftçilerin zirai işletmelerini, tarımsal alet ve makinalarını el emekleriyle birleştirmek suretiyle, diğer kişilere yapmış oldukları hizmetlerin, zirai faaliyet kapsamında ifa edilen hizmet olarak kabul edileceği ifade edilmiştir.

Diğer taraftan, 03.03.2001 tarihli ve 24335 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 242 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde ise zirai hizmet ve yapılacak tevkifat konusunda gerekli açıklamalara yer verilmiş olup, anılan Tebliğde, zirai faaliyet kapsamında ifa edilen hizmetlere ilişkin olarak esnaf muaflığından yararlananlara yapılacak ödemeler ile kazancı gerçek usulde tespit edilmeyen çiftçilere yapılacak ödemelerin, gider pusulası düzenlenmesi suretiyle yapılması (bu çiftçilerden zirai ürün alınması durumu hariç) gerektiği yönünde belirlemelere yer verilmiştir.

Yukarıda yer alan hükümler ve yapılan açıklamalar çerçevesinde, üretim girdilerinin adı geçen şirket tarafından temin edilmesi ve civcivlerin beslenip bakımlarının yapılması suretiyle piliç haline getirilerek anılan şirkete geri verilmesi işleminin, zirai faaliyet kapsamında ifa edilen hizmet olarak değerlendirilmesi ve sunulan bu zirai hizmetiniz karşılığında tarafınıza ödenen hizmet bedelleri üzerinden ilgili şirket tarafından %4 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir. Ayrıca, zirai kazancınızın gerçek usulde vergilendirilmekte olduğu göz önünde bulundurulduğunda, söz konusu gelir vergisi tevkifatlarının, tarafınızca düzenlenen faturalarda gösterilmesi gerektiği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

